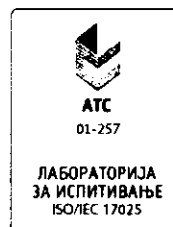

Broj:	03-2945/NS
Datum:	05.07.2024.

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA AMBIJENTALNOG VAZDUHA

Korisnik: OPŠTINA TEMERIN
Novosadska 326, Temerin

Mesto ispitivanja: Temerin

Period ispitivanja: 27.06. - 03.07.2024. godine

Zabranjeno je kopiranje i umnožavanje izveštaja osim u celini.

SADRŽAJ

1	UVOD	3
2	MERENJE I ISPITIVANJE	4
2.1	Makrolokacija i mikrolokacija mernih mesta	4
2.2	Meteorološki uslovi.....	5
2.3	Polutanti koji se javljaju na ispitivanoj lokaciji	6
2.4	Uzorkovanje i analitičke metode.....	7
3	REZULTATI I ANALIZA REZULTATA	9
3.1	Prikaz rezultata ispitivanja	9
3.2	Analiza rezultata u odnosu na dozvoljene vrednosti.....	15
4	ZAKLJUČAK	17
5	PRILOZI	19
	<i>KRAJ IZVEŠTAJA</i>	33

1 UVOD

Na zahtev OPŠTINE TEMERIN, izvršena je kontrola kvaliteta ambijentalnog vazduha na teritoriji naseljenog mesta Temerin.

Kontrola kvaliteta ambijentalnog vazduha izvršena je kao namensko merenje u skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*) i to merenjem sumpor dioksida (SO₂), azot dioksida (NO₂), čađi, benzena, toluena i stirena na dva merna mesta (MM1 – Temerin, kulturni centar „Lukijan Mušicki“, Novosadska 324, I sprat, balkon i MM2 – Temerin, stambena zona, adresa Mihajla Pupina br.47, privatni posed (dvorište)), sa napomenom da je na mernom mestu MM2 pored gore navedenih parametara vršeno i merenje amonijaka (NH₃). Uzorkovanje sumpor dioksida, azot dioksida, čađi, benzena, toluena i stirena (na mernim mestima MM1 i MM2) i amonijaka (na mernom mestu MM2) izvršeno je u kontinuitetu u periodu od 7 dana (27.06. – 03.07.2024. god.).

Opšti podaci**PODACI O OVLAŠĆENOJ ORGANIZACIJI**

Naziv:	„Institut za bezbednost i preventivni inženjering“ d.o.o.
Adresa:	Vojvode Šupljikca 48, NOVI SAD
PIB:	102717596
Matični broj:	08780315
Šifra delatnosti:	7120
Odgovorno lice:	Igor Radovančev
Telefon, e-mail	institut@bpi.rs

PODACI O KORISNIKU

Naziv korisnika:	OPŠTINA TEMERIN
Adresa korisnika:	Novosadska 326, Temerin
PIB:	100819285
Broj zahteva:	071-2311/NS od 18.06.2024.
Odgovorno lice:	Gabriela Pete Milinski
Telefon:	021/843888

2 MERENJE I ISPITIVANJE

2.1 Makrolokacija i mikrolokacija mernih mesta

Naseljeno mesto Temerin nalazi se oko 10 km severno od grada Novog Sada i pripada Južnobačkom okrugu. Naselje broji između 15000 i 20000 stanovnika.

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta ambijentalnog vazduha vršeno je na 2 merna mesta u okviru naselja. Merno mesto MM1 je bilo postavljeno u samom centru naselja, u zgradi kulturnog centra „Lukijan Mušicki“, I sprat, balkon. Koordinate mernog mesta MM1 su: N 45°24'24.69" i E 19°53'17.25". Objekat se nalazi u strogom centru naselja, u prometnoj ulici u kojoj je saobraćaj povećanog inteziteta.

Merno mesto MM2 je bilo postavljeno u stambenoj zoni naselja koja se nalazi u severnom delu Temerina (periferija naselja) na adresi Mihajla Pupina br. 47, privatni posed (dvorište), u ulici u kojoj je saobraćaj smanjenog inteziteta. U neposrednoj blizini mernog mesta kao potencijalni izvor zagađenja ambijentalnog vazduha nalazi se živinarska farma koja je u toku merenja i ispitivanja bila u funkciji. Koordinate mernog mesta MM2 su: N 45°26'16,04" i E 19°54'11,90'.

Izbor makrolokacije i mikrolokacije mernih mesta izvršen je na zahtev naručioca merenja i u skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*). Usisne cevi mernih uređaja za uzimanje uzoraka su postavljene na otvorenom tako da je omogućeno slobodno strujanje vazduha. Uzorkovanje ambijentalnog vazduha vršilo se tako da je sprečeno ponovno usisavanje ispuštenog vazduha. Pri izboru lokacija mernih mesta uzeti su u obzir i sledeći faktori: bezbednost opreme, pristup, dostupnost električne energije, vidljivost mernih mesta u odnosu na okolinu i sigurnost tehničkog osoblja.

Napomena: Lokacija naselja je data u Prilogu 3, situacioni plan sa položajem mernih mesta u Prilogu 4, a fotografije mernih mesta u Prilogu 5.

2.2 Meteorološki uslovi

U sledećoj tabeli su prikazani meteorološki uslovi u toku uzorkovanja ambijentalnog vazduha:

Tabela 1. Meteorološki uslovi tokom uzorkovanja vazduha:*

Datum	T(sr) °C	T(max) °C	T(min) °C	H(sr) %	Pritisak mbar	Padavine mm	Vetar km/h
27.06.2024.	22	27	17	80	1011	2	7
28.06.2024.	24	30	18	77	1015	-	6
29.06.2024.	26.5	34	19	69	1017	-	6
30.06.2024.	28.5	36	21	68	1012	-	12
01.07.2024.	28.5	34	23	69	1009	4	11
02.07.2024.	19	23	15	85	1008	25	12
03.07.2024.	19	25	13	70	1008	-	9

* podaci preuzeti sa: www.weatheronline.co.uk

2.3 Polutanti koji se javljaju na ispitivanoj lokaciji

Na osnovu podataka u literaturi, iskustva kao i na osnovu dosadašnjih praćenja stanja životne sredine, na ovim mernim mestima (MM1 i MM2) se može očekivati prisustvo oksida sumpora, oksida azota, čađi, benzena, toluena i stirena i amonijaka.

Sumpor dioksid (SO₂) – Predstavlja jednu od zagađujućih materija koja sa maglom ili vodenom parom dovodi do stvaranja smoga. U prisustvu sunčeve svetlosti SO₂ reaguje sa O₂ i vodom u vazduhu i pri tom gradi H₂SO₄ koja se javlja u kišnim kapima (kisele kiše). SO₂ i produkti njegove oksidacije se iz atmosfere uklanjaju vlažnom ili suvom depozicijom. SO₂ ima iritirajuće dejstvo pri udisanju, a visoke koncentracije mogu prouzrokovati poteškoće pri disanju kod ljudi koji su im izloženi, a naročito kod ljudi koji pate od astme i hroničnih bolesti pluća. Uticaj prisutnih koncentracija SO₂ na zdravlje ljudi može se posmatrati iz više aspekata. Dosadašnje iskustvo je pokazalo da se reakcija na akutnu izloženost SO₂ javlja veoma brzo, a simptomi koji se javljaju odnose se na smanjenje funkcionisanja respiratornog sistema.

Azot dioksid (NO₂) – Oksidi azota se u ambijentalni vazduh emituju uglavnom kao NO. NO₂ se u atmosferi formira relativno brzo usled reakcije NO sa radikalima ozona. U prisustvu svetlosti, NO₂ se fotolitički razgrađuje na NO, pri čemu nastaje i ozon (O₃). NO₂ je u vazduhu urbanih sredina prisutan u opsegu koncentracija od nekoliko desetina do nekoliko stotina µg/m³, dok su koncentracije u ruralnim područjima znatno manje i variraju u zavisnosti od udaljenosti od izvora emisije. Koncentracija NO₂ u ambijentalnom vazduhu je složena funkcija meteorološke situacije, brzine emitovanja, oksidacije NO do NO₂ i brzine transformacije NO₂ do drugih komponenti. Kratkotrajne izloženosti visokim koncentracijama NO₂ mogu dovesti do oštećenja pluća. Dugotrajna izloženost ogleđa se u pojavi respiratornih smetnji. Azotovi oksidi se rastvaraju u vodi i formiraju nitrite i nitrate, koji se redukuju do amonijaka i eventualno se inkorporiraju u organske komponente. Usled taloženja azota u ekosistemu dolazi do promene u nutrijetnom statusu istog. To dovodi do favorizovanja biljnih vrsta koje koriste azot, što može dovesti do eutrofikacije, a u najgorem slučaju do acidifikacije.

Čađ – Predstavlja jednu od mnogih vrsta suspendovanih čestica i nastaje pri nepotpunom sagorevanju svih vrsta materija koje sadrže ugljenik. Veličina čestica čađi je takva da oko 71% čestica dospeva u pluća gde predstavljaju potencijalni izvor kancerogenih oboljenja. Čađ kao jedan od dominantnih zagađujućih materija u urbanoj sredini je od značaja sa više aspekata, ali u prvom redu zbog adsorpcije velikog broja zagađujućih materija na površini čestica čađi. Procesi nastajanja i uklanjanja čađi iz vazduha su kompleksni i zavise od specifičnih izvora zagađenja (prirodnih i antropogenih), meteoroloških uslova i topografije terena. Čađ može ostati u vazduhu od nekoliko sekundi do nekoliko meseci, što zavisi od gustine, oblika, veličine čestica, kao i od trenutnih meteoroloških uslova. Može se ukloniti suvom i vlažnom depozicijom, sedimentacijom i gravitacionim taloženjem. Prisustvo čađi u ambijentalnom vazduhu dovodi do napada astme, oboljenja respiratornih puteva. Prisustvo kancerogenih jedinjenja adsorbovanih na česticama čađi takođe može dovesti do povećanog rizika od pojave kancera. Prisustvo čađi i drugih mikronskih čestica u vazduhu dovodi do češćih pojava magle i smanjene vidljivosti u pojedinim oblastima opterećenim ovim zagađujućim materijama.

Benzen (C₆H₆) – se ubraja u grupu isparljivih organskih komponenata VOC (Volatile Organic Compounds), koji se karakterišu naponom pare od preko 100 Pa na ambijentalnoj temperaturi (25°C). Oni su stalno prisutni u vazduhu u koncentracijama od nekoliko µg/m³ do nekoliko stotina µg/m³, u zavisnosti od izvora emisije, meteoroloških uslova, transporta i fotohemijskih procesa. Benzen je najjednostavniji aromatični ugljovodonik. Otrovan je i kancerogen i u tečnom i u gasovitom stanju. S obzirom na nizak napon pare, gotovo sve količine benzena u životnu sredinu dospevaju direktnom emisijom u vazduh.

Toluen se ubraja u grupu isparljivih organskih komponenata VOC (Volatile Organic Compounds), koji se karakterišu naponom pare od preko 100 Pa na ambijentalnoj temperaturi (25°C). Oni su stalno prisutni u vazduhu u koncentracijama od nekoliko $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do nekoliko stotina $\mu\text{g}/\text{m}^3$, u zavisnosti od izvora emisije, meteoroloških uslova, transporta i fotohemijskih procesa. S obzirom na nizak napon pare, gotovo sve količine toluena i stirena u životnu sredinu dospevaju direktnom emisijom u vazduh. Dominantan izvor emisije je proizvodnja, distribucija i upotreba goriva.

Stiren je nezasićeni aromatični monomer koji se široko koristi u proizvodnji plastike, smole i elastomera. Stiren se emituje u atmosferu tokom proizvodnje i od upotrebe materijala koji sadrže stiren. Takođe je detektovan u malim količinama u emisiji u vazduh koja potiče od saobraćaja. Sagorevanje proizvoda na bazi stirena je još jedan potencijalni izvor emisija stirena. Stiren je veoma reaktivan u vazduhu, reaguje brzo sa hidroksilnim radikalima i ozonom.

Amonijak (NH_3) je gasovita neorganska zagađujuća materija neprijatnog mirisa, koja u atmosferu dospeva iz različitih izvora, kao što su razgradnja organske materije, životinjski otpad, veštačko đubrivo, u vidu fugitivnih emisija gasova, curenja i prosipanja u toku komercijalne sinteze, proizvodnje, transporta i kvarova rashladne opreme. Otparavanje kanalizacionih ili otpadnih voda takođe su izvori amonijaka. Značajne antropogene emisije amonijaka javljaju se na farmama za uzgoj stoke i živine i pri preradi sporednih proizvoda životinjskog porekla. Emisija amonijaka iz procesa razlaganja životinjskog otpada i emisija iz zemljišta tretiranog veštačkim đubrivima, tj. emisija iz poljoprivrednih izvora, čini oko 90 % ukupne antropogene emisije amonijaka. Vreme zadržavanja amonijaka u vazduhu relativno je kratko, jer on u atmosferi podleže reakcijama sa kiselinama (H_2SO_4 , HCl , HNO_3) pri čemu nastaju amonijumove soli u vidu aerosola, koji se uklanjaju vlažnim ili suvim deponovanjem. Oko 10 % amonijaka se iz atmosfere uklanja u reakciji sa hidroksilnim radikalima. Poluvreme života amonijaka u ambijentalnom vazduhu je reda veličine nekoliko dana, ali varira u zavisnosti od meteoroloških uslova.

2.4 Uzorkovanje i analitičke metode

Koncentracija **sumpor dioksida (SO_2)** u ambijentalnom vazduhu je određena akreditovanom metodom SRPS ISO 4221:1997, spektrofotometrijskom tehnikom. Ambijentalni vazduh se provlačio kroz adekvatan apsorpcioni rastvor. Za uzorkovanje ambijentalnog vazduha koristili su se uzorkivači vazduha ASVCo, ser. br. 3G-03 i 3G-04, a za analizu uzoraka UV-VIS spektrofotometar ThermoElectron, Evolution 60, ser. br. 2Q5N044001.

Koncentracija **azot dioksida (NO_2)** u ambijentalnom vazduhu je određena akreditovanom metodom DM/L2-16, spektrofotometrijskom tehnikom. Ambijentalni vazduh se provlačio kroz stakleni sinter impregnisan natrijum-jodidom (NaI) i natrijum-hidroksidom (NaOH). Za uzorkovanje ambijentalnog vazduha koristili su se uzorkivači vazduha ASVCo, ser. br. 3G-03 i 3G-04, a za analizu uzoraka UV-VIS spektrofotometar ThermoElectron, Evolution 60, ser. br. 2Q5N044001.

Koncentracija **čadi** u ambijentalnom vazduhu je određena akreditovanom metodom DM/L2-13, reflektometrijskom tehnikom. Količina čadi određena je merenjem zatamnjenosti mrlje nastale filtriranjem ambijentalnog vazduha kroz beli filter papir. Za uzorkovanje ambijentalnog vazduha koristili su se uzorkivači vazduha ASVCo, ser. br. 3G-03 i ASVCo, ser. br. 3G-04, a za analizu uzoraka reflektometar ASVCo, ser. br. 03.10.11.

Koncentracije **benzena, toluena i stirena** u ambijentalnom vazduhu je određena akreditovanom metodom DM/L2-07 – Određivanje koncentracije organskih jedinjenja u ambijentalnom vazduhu tehnikom gasne hromatografije sa FID detekcijom. Vazduh se provlačio kroz cevčicu sa aktivnim ugljem pri čemu su se organska jedinjenja adsorbovala na cevčici. Sadržaj cevčice se desorbovao pomoću ugljen-disulfida i dobijeni eluat analizirao na sadržaj organskih jedinjenja gasno-hromatografski sa plameno-jonizacionim detektorom (GC/FID). Za uzorkovanje ambijentalnog

vazduha koristili su se uzorkivači vazduha ASV Co, ser. br. 3G-03 i 3G-04, a za analizu uzoraka gasni hromatograf sa FID detekcijom, Agilent, tip 7890A, ser. br. CN10726127.

Uzorkovanje **amonijaka** (NH_3) na mernom mestu MM2 vršilo se provođenjem ambijentalnog vazduha kroz pogodan apsorpcioni rastvor u gasnoj ispiralici. Ambijentalni vazduh se provlačio tačno definisanom brzinom, odnosno protokom, koji omogućava optimalan kontakt gasovitih zagađujućih materija sa apsorpcionim rastvorom. Uzorkovanje amonijaka vršilo se uzorkivačem vazduha ASV Co, ser. br. 3G-04. Analiza predmetnih zagađujućih materija izvršena je spektrofotometrijskom metodom. Spektrofotometrijska metoda se zasniva na formiranju obojenog kompleksa, koji se gradi u reakciji reagenasa koji su propisani metodama za analizu i amonijaka u apsorpcionim rastvorima koji su doneti sa terena nakon uzorkovanja. Obojeni kompleks apsorbuje svetlosno zračenje poznate talasne dužine koje potiče od spektrofotometra, pri čemu je intenzitet apsorpcije zračenja proporcionalan koncentraciji nastalog kompleksa, pa prema tome i, indirektno, koncentraciji zagađujuće materije (amonijaka). Analiza uzoraka amonijaka izvršena je na UV/VIS Spektrofotometru ThermoElectron, tip Evolution 60. Koncentracija amonijaka (NH_3) u ambijentalnom vazduhu je određena akreditovanom metodom DM/L2-02.

3 REZULTATI I ANALIZA REZULTATA

3.1 Prikaz rezultata ispitivanja

U Tabelama od 2 do 13 prikazani su rezultati ispitivanja ambijentalnog vazduha na mernom mestu MM1 (zgrada kulturnog centra „Lukijan Mušicki“, Novosadska 324, I sprat, balkon):

Tabela 2. Rezultati ispitivanja sumpor dioksida (SO₂) – dnevna granična vrednost 125 µg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A01	18.06 ± 3.25	SRPS:ISO 4221:1997	A
28.06.2024.	1636NS24A02	20.13 ± 3.62		
29.06.2024.	1636NS24A03	16.57 ± 2.98		
30.06.2024.	1636NS24A04	<5		
01.07.2024.	1636NS24A05	9.07 ± 1.63		
02.07.2024.	1636NS24A06	18.63 ± 3.35		
03.07.2024.	1636NS24A07	11.03 ± 1.99		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 3. Skraćeni prikaz rezultata sumpor dioksida (SO₂):

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<5 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	20.13 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 4. Rezultati ispitivanja azot dioksida (NO₂) – dnevna granična vrednost 85 µg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A08	16.49 ± 1.22	DML2-16	A
28.06.2024.	1636NS24A09	28.47 ± 2.11		
29.06.2024.	1636NS24A10	15.05 ± 1.11		
30.06.2024.	1636NS24A11	<3		
01.07.2024.	1636NS24A12	4.32 ± 0.32		
02.07.2024.	1636NS24A13	16.63 ± 1.23		
03.07.2024.	1636NS24A14	23.30 ± 1.72		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 5. Skraćeni prikaz rezultata azot dioksida (NO₂):

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<3 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	28.47 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 6. Rezultati ispitivanja čađi – dnevna maks. dozvoljena vrednost 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A15	15.16 ± 1.38	DM/L2-13	A
28.06.2024.	1636NS24A16	19.63 ± 1.79		
29.06.2024.	1636NS24A17	15.68 ± 1.43		
30.06.2024.	1636NS24A18	<10		
01.07.2024.	1636NS24A19	<10		
02.07.2024.	1636NS24A20	24.09 ± 2.19		
03.07.2024.	1636NS24A21	28.80 ± 2.63		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 7. Skraćeni prikaz rezultata čađi:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	28.80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

Tabela 8. Rezultati ispitivanja benzena – granična vrednost za kalendarsku godinu 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A22	< 0.5	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A23	0.61 ± 0.17		
29.06.2024.	1636NS24A24	< 0.5		
30.06.2024.	1636NS24A25	< 0.5		
01.07.2024.	1636NS24A26	< 0.5		
02.07.2024.	1636NS24A27	0.65 ± 0.17		
03.07.2024.	1636NS24A28	0.53 ± 0.14		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 9. Skraćeni prikaz rezultata benzena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 0.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	0.65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

Tabela 10. Rezultati ispitivanja toluena - maks. dozvoljena konc. za period od 7 dana 0,26 mg/m^3

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A22	19.39 ± 4.65	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A23	22.24 ± 5.34		
29.06.2024.	1636NS24A24	< 13		
30.06.2024.	1636NS24A25	< 13		
01.07.2024.	1636NS24A26	< 13		
02.07.2024.	1636NS24A27	13.82 ± 3.32		
03.07.2024.	1636NS24A28	14.47 ± 3.47		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 11. Skraćeni prikaz rezultata toluena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	22.24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

Tabela 12. Rezultati ispitivanja stirena - maks. dozvoljena konc. za period od 7 dana 0,26 mg/m^3

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A22	< 0.3	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A23	0.51 \pm 0.16		
29.06.2024.	1636NS24A24	< 0.3		
30.06.2024.	1636NS24A25	< 0.3		
01.07.2024.	1636NS24A26	0.64 \pm 0.20		
02.07.2024.	1636NS24A27	0.45 \pm 0.15		
03.07.2024.	1636NS24A28	0.72 \pm 0.23		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 13. Skraćeni prikaz rezultata stirena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 0.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	0.72 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

U Tabelama od 14 do 27 prikazani su rezultati ispitivanja ambijentalnog vazduha na mernom mestu MM2 (Temerin, stambena zona, adresa Mihajla Pupina br.47, privatni posed (dvorište)):

Tabela 14. Rezultati ispitivanja sumpor dioksida (SO_2) – dnevna granična vrednost 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A29	8.00 \pm 1.44	SRPS:ISO 4221:1997	A
28.06.2024.	1636NS24A30	5.77 \pm 1.04		
29.06.2024.	1636NS24A31	<5		
30.06.2024.	1636NS24A32	<5		
01.07.2024.	1636NS24A33	<5		
02.07.2024.	1636NS24A34	5.91 \pm 1.06		
03.07.2024.	1636NS24A35	6.50 \pm 1.17		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 15. Skraćeni prikaz rezultata sumpor dioksida (SO_2):

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	8.00 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

Tabela 16. Rezultati ispitivanja azot dioksida (NO₂) – dnevna granična vrednost 85 µg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A36	4.64 ± 0.34	DM/L2-16	A
28.06.2024.	1636NS24A37	5.54 ± 0.41		
29.06.2024.	1636NS24A38	<3		
30.06.2024.	1636NS24A39	<3		
01.07.2024.	1636NS24A40	<3		
02.07.2024.	1636NS24A41	5.88 ± 0.44		
03.07.2024.	1636NS24A42	4.92 ± 0.36		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 17. Skraćeni prikaz rezultata azot dioksida (NO₂):

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<3 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	5.88 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 18. Rezultati ispitivanja čađi – dnevna maks. dozvoljena vrednost 50 µg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A43	13.59 ± 1.24	DM/L2-13	A
28.06.2024.	1636NS24A44	11.03 ± 1.00		
29.06.2024.	1636NS24A45	<10		
30.06.2024.	1636NS24A46	<10		
01.07.2024.	1636NS24A47	<10		
02.07.2024.	1636NS24A48	10.30 ± 0.94		
03.07.2024.	1636NS24A49	11.28 ± 1.03		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 19. Skraćeni prikaz rezultata čađi:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	<10 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	13.59 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 20. Rezultati ispitivanja benzena – granična vrednost za kalendarsku godinu 5 µg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A50	< 0.5	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A51	< 0.5		
29.06.2024.	1636NS24A52	< 0.5		
30.06.2024.	1636NS24A53	< 0.5		
01.07.2024.	1636NS24A54	< 0.5		
02.07.2024.	1636NS24A55	< 0.5		
03.07.2024.	1636NS24A56	< 0.5		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 21. Skraćeni prikaz rezultata benzena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 0.5 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	< 0.5 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 22. Rezultati ispitivanja toluena - maks. dozvoljena konc. za period od 7 dana 0,26 mg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A50	< 13	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A51	14.33 ± 3.44		
29.06.2024.	1636NS24A52	< 13		
30.06.2024.	1636NS24A53	< 13		
01.07.2024.	1636NS24A54	14.31 ± 3.43		
02.07.2024.	1636NS24A55	< 13		
03.07.2024.	1636NS24A56	14.90 ± 3.57		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 23. Skraćeni prikaz rezultata toluena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 13 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	14.90 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 24. Rezultati ispitivanja stirena – maks. dozvoljena konc. za period od 7 dana 0,26 mg/m³

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija (µg/m ³)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A50	0.70 ± 0.22	DM/L2-07	A
28.06.2024.	1636NS24A51	0.86 ± 0.27		
29.06.2024.	1636NS24A52	< 0.3		
30.06.2024.	1636NS24A53	< 0.3		
01.07.2024.	1636NS24A54	< 0.3		
02.07.2024.	1636NS24A55	0.59 ± 0.19		
03.07.2024.	1636NS24A56	< 0.3		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 25. Skraćeni prikaz rezultata stirena:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	< 0.3 µg/m ³
Maksimalna dnevna vrednost	0.86 µg/m ³
% validnih podataka	100

Tabela 26. Rezultati ispitivanja amonijaka – maks. dozvoljena konc. za jedan dan 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Datum	Oznaka uzorka	Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Metoda	Status akred. ¹
27.06.2024.	1636NS24A57	67.91 \pm 3.12	DM/L2-02	A
28.06.2024.	1636NS24A58	46.65 \pm 2.15		
29.06.2024.	1636NS24A59	58.30 \pm 2.68		
30.06.2024.	1636NS24A60	17.27 \pm 0.79		
01.07.2024.	1636NS24A61	25.18 \pm 1.16		
02.07.2024.	1636NS24A62	16.15 \pm 0.74		
03.07.2024.	1636NS24A63	32.68 \pm 1.50		

¹ Status akreditacije: A – akreditovana metoda, NA – neakreditovana metoda.

Tabela 27. Skraćeni prikaz rezultata amonijaka:

Parametar	Vrednost
Minimalna dnevna vrednost	16.15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Maksimalna dnevna vrednost	67.91 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
% validnih podataka	100

Napomene:

- Rezultati merenja predstavljaju srednje vrednosti u vremenskom intervalu merenja i odnose se samo na ispitivane uzorke.
- Rezultati merenja gasovitih zagađujućih materija svedeni su na referentne uslove, saglasno Prilogu V, Odeljak C Uredbe ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013).
- Rezultati merenja čađi izraženi su na aktuelnim uslovima, saglasno Prilogu V, Odeljak C Uredbe ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013).
- Za merenje i ispitivanje NO₂ i benzena nisu korišćene referentne metode merenja koje se navode u Prilogu V, Odeljak A Uredbe ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013), nego dokumentovane metode koje su akreditovane.
- Rezultati merenja su dati u obliku "rezultat \pm proširena merna nesigurnost". Merna nesigurnost je izražena kao proširena nesigurnost množenjem kombinovane nesigurnosti faktorom $k = 2$, koji za normalnu raspodelu odgovara nivou poverenja od 95%.
- Rezultati merenja dati u obliku <"vrednost" su ispod granice kvantitacije metode.
- **Pravilo odlučivanja:** Prilikom davanja izjave o usaglašenosti Laboratorija primenjuje postupak definisan u Prilogu 1, procedure QP/L0-09 Izrada izveštaja o ispitivanju, Pravilo 2 – pravilo sigurnog odbijanja rezultata (smatra se da je rezultat usaglašen sa zahtevima datim u propisanoj zakonskoj regulativi ako je vrednost rezultata merenja zagađujuće materije umanjena za proširenu mernu nesigurnost manja ili jednaka vrednosti u propisanoj zakonskoj regulativi), dostupnom na sajtu Instituta: <http://www.bpi.rs/download/pravilo-odlucivanja-prilikom-davanja-izjave-o-usaglasenosti.pdf>.

3.2 Analiza rezultata u odnosu na dozvoljene vrednosti

Na osnovu rezultata merenja možemo konstatovati sledeće:

Sadržaj **sumpor dioksida (SO₂)** u uzorcima ambijentalnog vazduha na mernim mestima MM1 i MM2 je kvantifikovan u 10 uzetih uzoraka, dok je u preostalih 4 uzoraka njegov sadržaj bio ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Koncentracija sumpor dioksida u uzorcima je ispod propisane dnevne granične vrednosti. Propisana granična vrednost za SO₂, za 24-časovno uzorkovanje iznosi **125 µg/m³** na osnovu Priloga X, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Granična vrednost nije prekoračena.**

Sadržaj **azot dioksida (NO₂)** u uzorcima ambijentalnog vazduha na mernim mestima MM1 i MM2 je kvantifikovan u 10 uzetih uzoraka, dok je u preostalih 4 uzoraka njegov sadržaj bio ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Koncentracija azot dioksida u uzorcima je ispod propisane dnevne granične vrednosti. Propisana granična vrednost za NO₂, za 24-časovno uzorkovanje iznosi **85 µg/m³** na osnovu Priloga X, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Granična vrednost nije prekoračena.**

Sadržaj **čadi** u uzorcima ambijentalnog vazduha na mernim mestima MM1 i MM2 je kvantifikovan u 9 uzetih uzoraka, dok je u preostalih 5 uzoraka sadržaj čadi bio ispod granice kvantitacije metode za njeno određivanje. Maksimalna dozvoljena vrednost za čađ, za 24-časovno uzorkovanje iznosi **50 µg/m³** na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena vrednost nije prekoračena.**

Sadržaj **benzena (C₆H₆)** u uzorcima ambijentalnog vazduha na mernim mestima MM1 i MM2 je kvantifikovan u 3 uzeta uzorka, dok je u preostalih 11 uzoraka sadržaj benzena bio ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Analiza i ocena kvaliteta vazduha u odnosu na sadržaj benzena nije vršena jer je u Prilogu X, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013) definisana granična vrednost za sadržaj benzena na nivou kalendarske godine, a na mernim mestima MM1 i MM2 je uzorkovanje vazduha trajalo 7 dana.

Sadržaj **toluena** na mernom mestu MM1 je kvantifikovan u 4 uzeta uzorka, dok je u preostalih 3 uzorka koncentracija toluena bila ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Maksimalna dozvoljena koncentracija za period usrednjavanja od 7 dana iznosi **0,26 mg/m³**, na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena koncentracija nije prekoračena.**

Sadržaj **stirena** na mernom mestu MM1 je kvantifikovan u 3 uzeta uzorka, dok je u preostalih 4 uzorka koncentracija stirena bila ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Maksimalna dozvoljena koncentracija za period usrednjavanja od 7 dana iznosi **0,26 mg/m³**, na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena koncentracija nije prekoračena.**

U sledećoj tabeli dati su rezultati merenja toluena i stirena na mernom mestu MM1 izraženi na period usrednjavanja od 7 dana u cilju poređenja rezultata u odnosu na maksimalne dozvoljene koncentracije propisane u Prilogu XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013).

Tabela 28. Koncentracija polutanata za period usrednjavanja od 7 dana MM1:

Polutant	Datum	Izmerena koncentracija (mg/m ³)	Maksimalna dozvoljena koncentracija (mg/m ³)
Toluen	27.06. –	0.0699 ± 0.0195	0,26
Stiren	03.07.2024.	0.0023 ± 0.0006	0,26

Sadržaj **toluena** na mernom mestu MM2 je kvantifikovan u 3 uzeta uzorka, dok je u preostalih 4 uzoraka koncentracija toluena bila ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Maksimalna dozvoljena koncentracija za period usrednjavanja od 7 dana iznosi **0,26 mg/m³**, na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena koncentracija nije prekoračena.**

Sadržaj **stirena** na mernom mestu MM2 je kvantifikovan u 3 uzeta uzorka, dok je u preostalih 4 uzoraka koncentracija stirena bila ispod granice kvantitacije metode za njegovo određivanje. Maksimalna dozvoljena koncentracija za period usrednjavanja od 7 dana iznosi **0,26 mg/m³**, na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena koncentracija nije prekoračena.**

U sledećoj tabeli dati su rezultati merenja toluena i stirena na mernom mestu MM2 izraženi na period usrednjavanja od 7 dana u cilju poređenja rezultata u odnosu na dozvoljene vrednosti propisane u Prilogu XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013).

Tabela 29. Koncentracija polutanata za period usrednjavanja od 7 dana MM2:

Polutant	Datum	Izmerena koncentracija (mg/m ³)	Maksimalna dozvoljena koncentracija (mg/m ³)
Toluen	27.06. –	0.0435 ± 0.0122	0,26
Stiren	03.07.2024.	0.0021 ± 0.0006	0,26

Sadržaj **amonijaka (NH₃)** u uzorcima ambijentalnog vazduha na mernom mestu MM2 je kvantifikovan u svih 7 uzetih uzoraka. Maksimalna dozvoljena koncentracija za amonijak (NH₃), za 24-časovno uzorkovanje iznosi **100 µg/m³** na osnovu Priloga XV, Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013). **Maksimalna dozvoljena koncentracija nije prekoračena.**

4 ZAKLJUČAK

Na zahtev OPŠTINE TEMERIN, izvršena je kontrola kvaliteta ambijentalnog vazduha na teritoriji naseljenog mesta Temerin.

Kontrola kvaliteta ambijentalnog vazduha izvršena je kao namensko merenje u skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*) i to merenjem sumpor dioksida (SO₂), azot dioksida (NO₂), čađi, benzena, toluena i stirena na dva merna mesta (MM1 – Temerin, kulturni centar „Lukijan Mušicki“, Novosadska 324, I sprat, balkon i MM2 – Temerin, stambena zona, adresa Mihajla Pupina br.47, privatni posed (dvorište)), sa napomenom da je na mernom mestu MM2 pored gore navedenih parametara vršeno i merenje amonijaka (NH₃). Uzorkovanje sumpor dioksida, azot dioksida, čađi, benzena, toluena i stirena (na mernim mestima MM1 i MM2) i amonijaka (na mernom mestu MM2) izvršeno je u kontinuitetu u periodu od 7 dana (27.06. – 03.07.2024. god.).

Na osnovu dobijenih rezultata **na mernom mestu MM1** je ustanovljeno:

Izmerene koncentracije **sumpor dioksida (SO₂)** na mernom mestu MM1 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*), Prilog X, Odeljak B;

Izmerene koncentracije **azot dioksida (NO₂)** na mernom mestu MM1 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*), Prilog X, Odeljak B;

Izmerene koncentracije **čađi** na mernom mestu MM1 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*), Prilog XV, Odeljak A;

Za izmerene koncentracije **benzena** na mernom mestu MM1 nije izveden zaključak o usaglašenosti dobijenih vrednosti ispitivanja sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*) jer je u Prilogu X navedene Uredbe definisana granična vrednost za benzen na nivou kalendarske godine, a uzorkovanje vazduha na mernom mestu MM1 je trajalo 7 dana.

Izmerene koncentracije **toluena** na mernom mestu MM1 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*), Prilog XV, Odeljak A;

Izmerene koncentracije **stirena** na mernom mestu MM1 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (*"Sl. glasnik RS", br. 11/2010, 75/2010 i 63/2013*), Prilog XV, Odeljak A;

Na osnovu dobijenih rezultata **na mernom mestu MM2** je ustanovljeno:

Izmerene koncentracije **sumpor dioksida (SO₂)** na mernom mestu MM2 su **USGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog X, Odeljak B;

Izmerene koncentracije **azot dioksida (NO₂)** na mernom mestu MM2 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog X, Odeljak B;

Izmerene koncentracije **čadi** na mernom mestu MM2 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog XV, Odeljak A;

Za izmerene koncentracije **benzena** na mernom mestu MM2 nije izveden zaključak o usaglašenosti dobijenih vrednosti ispitivanja sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013) jer je u Prilogu X navedene Uredbe definisana granična vrednost za benzen na nivou kalendarske godine, a uzorkovanje vazduha na mernom mestu MM1 je trajalo 7 dana.

Izmerene koncentracije **toluena** na mernom mestu MM2 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog XV, Odeljak A;

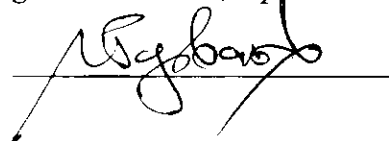
Izmerene koncentracije **stirena** na mernom mestu MM2 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog XV, Odeljak A;

Izmerene koncentracije **amonijaka (NH₃)** na mernom mestu MM2 su **USAGLAŠENE** sa zahtevima Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br, 11/2010, 75/2010 i 63/2013), Prilog XV, Odeljak A.

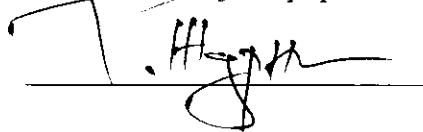
Odgovorni analitičar:
Srđan Tucić, master hemičar

Rukovodilac laboratorije:
Igor Radovančev, dipl.inž.maš.

Direktor:
Radoslav Žrnja, dipl.pravnik

5 PRILOZI

- Prilog 1: Rešenje nadležnog ministarstva
- Prilog 2: Sertifikat i obim akreditacije
- Prilog 3: Lokacija kompleksa
- Prilog 4: Situacioni plan sa položajem mernih mesta MM1 i MM2
- Prilog 5: Fotografije mernih mesta MM1 i MM2
- Prilog 6: Zapisnici sa uzorkovanja ambijentalnog vazduha

Prilog 1: Rešenje nadležnog ministarstva

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 353-01-02627/2023-04
Датум: 18.07.2023.
Неманина 23-26
Београд

На основу члана 64. став 1. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/2021 - др. закон), чл. 2, 3, 4. и 5. Правилника о условима за издавање дозволе за мерење квалитета ваздуха и дозволе за мерење емисије из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС”, број 1/12), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење и 2/23 одлука УС), чл. 6. став 1. и 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20 и 116/22), као и чл. 23. став 2. и 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), решавајући по захтеву правног лица Институт за безбедност и превентивни инжењеринг д.о.о. Нови Сад, улица Војводе Шупљикаца број 48, Нови Сад, Министарство заштите животне средине, секретара министарства Сара Павков, по овлашћењу министра број 021-01-37/22-09 од 10.11.2022. године, доноси

ДОЗВОЛУ

- за мерење квалитета ваздуха -

1. УТВРЂУЈЕ СЕ да правно лице Институт за безбедност и превентивни инжењеринг д.о.о. Нови Сад, улица Војводе Шупљикаца број 48, Нови Сад (у даљем тексту: „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг” д.о.о. Нови Сад), испуњава услове прописане чланом 60. став 1. Закона о заштити ваздуха и чл. 2, 3, 4. и 5. Правилника о условима за издавање дозволе за мерење квалитета ваздуха и дозволе за мерење емисије из стационарних извора загађивања у погледу кадра, опреме и простора, као и да је стручно и технички оспособљено према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025 да врши мерење квалитета ваздуха – мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху и то загађујућих материја из Прилога 1, који је одштампан уз ово решење и чини његов саставни део.

2. УТВРЂУЈЕ СЕ да за обављање послова из тачке 1. ове дозволе правно лице Институт за безбедност и превентивни инжењеринг д.о.о. Нови Сад, поседује опрему из Прилога 2, који је одштампан уз ово решење и чини његов саставни део.

3. **ОВЛАШЋУЈУ СЕ** запослени у правном лицу „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад, да обављају послове из тачке 1. ове дозволе, наведени у Прилогу 3, који је одштампан уз ово решење и чини његов саставни део.

4. **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** правно лице „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад, да ће мерења из Прилога 1, обављати на начин прописан Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

5. **УКИДА СЕ** решење Министарства заштите животне средине, заведено под бројем 353-01-00604/2020-03 од 09.04.2020. године.

Образложење

Решењем, број 353-01-00604/2020-03 од 09.04.2020. године, Министарство заштите животне средине овлашћило је правно лице „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад, да врши контролу квалитета ваздуха у животној средини - мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху.

Наведено решење издато је након што је, сагласно члану 60. став 1. Закона о заштити ваздуха, утврђено да правно лице испуњава услове у погледу кадра, опреме и простора и да је технички оспособљено према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025 да врши контролу квалитета ваздуха у животној средини - мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху, као и да испуњава остале услове прописане чл. 2. 3. 4. и 5. Правилника о условима за издавање дозволе за мерење квалитета ваздуха и дозволе за мерење емисије из стационарних извора загађивања.

У складу са чланом 64. став 1. Закона о заштити ваздуха, којим је прописано да се ревизија издатих дозвола врши једном годишње или на захтев овлашћеног правног лица, правно лице „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад, упутило је Министарству заштите животне средине захтев, број 353-01-02627/2023-04 од 07.07.2023. године, за ревизију дозволе за мерење квалитета ваздуха. Захтевом за ревизију дозволе, правно лице обавестило је Министарство заштите животне средине да ће на пословима мерења квалитета ваздуха, поред већ овлашћених Игора Радованчева, Срђана Тушића, Радисава Јанковића, Синише Чикоша, Саше Улемекa и Михајла Достанића, бити ангажована и следећа лица: Зоран Цветковић, Зденко Остојић, Зоран Мартинов и Здравко Черњуш. На пословима мерења више нису ангажована лица којима овим решењем престаје овлашћење да обављају послове из тачке 1. ове дозволе: Душан Остојић, Игор Шимоњи и Момчило Милановић. Поред измене овлашћених лица извршене су и промене у погледу нове методе за узорковање и испитивање суспендованих честица PM10 из ваздуха која је акредитована по SRPS ISO 17025, а која се није налазила на списку загађујућих материја из Прилога 1, решења 353-01-00604/2020-03 од 09.04.2020. године.

На основу документације достављене уз захтев број 353-01-02627/2023-04 од дана 07.07.2023. године и допуне документације од дана 17.07.2023. године, утврђено је да правно лице „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад, поседује решење о утврђивању обима акредитације број 01-257 од 14.02.2023. године, чиме испуњава услов дефинисан у члану 60. став 1. Закона о заштити ваздуха да је стручно и технички оспособљено према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025 да врши

kontrolu kvaliteta vazduha – merenje nivoa загађујућих материја у ваздуху, као и услове у погледу кадра, опреме и простора из чл. 2, 3, 4. и 5. Правилника о условима за издавање дозволе за мерење квалитета ваздуха и дозволе за мерење емисије из стационарних извора загађивања

Имајући у виду наведено, а сагласно члану 136. Закона о општем управном поступку Министарство заштите животне средине донело је решење као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против истог се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у року од 30 дана од пријема решења.

Доставити:

1. Правном лицу Институт за безбедност и превентивни инжењеринг д.о.о, Нови Сад, Улица Војводе Шупљика брoј 48, Нови Сад
2. Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини, Министарство заштите животне средине, Др Ивана Рибара 91, Нови Београд
3. Архиви

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Сара Павков

Прилог важи уз Решење број 353-01-02627/2023-04 од 18.07.2023. године

ПРН.ЈОГ.1.

Табела 1.1. Синтак загађујућих материја које се мере:

Ред. бр.	Загађујућа материја	Опсег	Метода
1.	Сумпор диоксида (SO ₂) 24-часовна мерења	(5-150) µg/m ³	Спектрофотометријска метода са торином SRPS ISO 4221:1997
2.	Азот диоксида (NO ₂) 24-часовна мерења	(3 - 150) µg/m ³	спектрофотометрија
3.	Амонијак (NH ₃)	(3-700) µg/m ³	спектрофотометрија
4.	Водоник-сулфид (H ₂ S)	(2-5800) µg/m ³	спектрофотометрија
5.	Органичка једињења (бензен, толуен, кенлени (укупни), стирен, 1,2-дихлоретан, трихлоретан, тетрачлоретан)	бензен: (0,5 – 2000) µg/m ³ толуен: (13 – 2000) µg/m ³ кенлени (укупни): (5 – 2000) µg/m ³ стирен: (0,3 – 2000) µg/m ³ 1,2-дихлоретан: (0,2 – 2000) µg/m ³ трихлоретан: (0,3 – 2000) µg/m ³ тетрахлоретан: (0,8 – 2000) µg/m ³	метода GC-FID
6.	Укупне таложне материје	Од 14 µg/m ² /дан	гравиметрија
7.	Укупне суспендиране честице	(8-750) µg/m ³	гравиметрија
8.	Чађ	(10-1000) µg/m ³	рефлектометрија
9.	Узоредање и испитивање PM10 честица из ваздуха	(2-200) µg/m ³	SRPS ISO 12341:2015

Прилог важи уз Решење број 353-01-02627/2023-04 од 18.07.2023. године

ПРИЛОГ 2.

Табела 2.1. Подаци о опреми за мерење квалитета ваздуха - нивоа загађујућих материја:

Ред. бр.	Назив уређаја Тип / марка	Ком.	Инвентарски број	Детаљне карактеристике:
1.	Узорковач ваздуха ASV Co 3G 2010.	2	1050, 1034	Узорковање амб. ваздуха
2.	Узорковач ваздуха DERENDA MVS 6.1 2010.	1	1033	Узорковање амб. ваздуха
3.	Метео станица WatchDog WD-2700 2011	1	1179	Мерење метео параметара
4.	Узорковач ваздуха Zambelli ZB-1 2011.	1	1062	Узорковање амб. ваздуха
5.	Атомски апсорпциони спектрофотометар Thermo electron ICE 3500S 2010.	1	1009	Одрђивање метала
6.	UV-VIS спектрофотометар Thermo electron Evaluation 60 2010.	1	1010	Одрђивање неорганских и органских загађујућих материја
7.	Гасни хроматограф са FID детектором Agilent 7890A 2010.	1	1008	Одрђивање органских загађујућих материја
8.	Аналитичка вага KERN 770-15 2006	1	1005	Мерење масе
9.	Техничка вага Mettler Toledo EL-3002-3C 2010	1	1006	Мерење масе
10.	pH-јон метар Mettler Toledo S80-K 2007.	1	1007	Мерење pH и флуоридног јона

Прилог важи уз Решење број 353-01-02627/2023-04 од 18.07.2023. године

ПРИЛОГ 3.

Табела 3.1. Списак овлашћених лица за мерење квалитета ваздуха:

Ред. бр.	Име и презиме	Звање	Радно место
1.	Игор Радованчев	дипл. инж. машинства	Руководилац лабораторије (технички одговорно лице)
2.	Зоран Цветковић	дипл. инж. зашт. жив. сред.	Руководилац за квалитет
3.	Срђан Тушић	мастер хемичар	Аналитичар (заменик технички одговорног лица) (техничко особље)
4.	Радисав Јанковић	магистар техничких наука	Испитивач (техничко особље)
5.	Синиша Чикош	мастер аналитичар заштите животне средине	Испитивач (техничко особље)
6.	Саша Улемек	дипл. инж. хем. технол.	Испитивач (техничко особље)
7.	Зденко Остојић	професор биологије-хемије	Аналитичар (техничко особље)
8.	Михајло Достанић	техничар за компјутерско управљање	Техничар (помоћно особље)
9.	Зоран Мартинов	матурант гимназије	Техничар (помоћно особље)
10.	Здравко Чернуш	струковни инж. зашт. жив. сред.	Техничар (помоћно особље)

Prilog 2: Sertifikat i obim akreditacije

Акредитационо тело Србије

Accreditation Body of Serbia

Београд
Belgrade

додељује
awards

01906

СЕРТИФИКАТ О АКРЕДИТАЦИЈИ

Accreditation Certificate

којим се потврђује да тело за оцењивање усаглашености
confirming that Conformity Assessment Body

Институт за безбедност и превентивни
инжењеринг ДОО Нови Сад
Лабораторија
Нови Сад

акредитациони број

accreditation number

01-257

задовољава захтеве стандарда

fulfils the requirements of

SRPS ISO/IEC 17025:2017

(ISO/IEC 17025:2017)

те је компетентно за обављање послова испитивања
and is competent to perform testing activities

који су специфицирани у важећем издању Обима акредитације

as specified in the valid Scope of Accreditation

Важеће издање Обима акредитације доступно је на интернет адреси: www.ats.rs

Valid Scope of Accreditation can be found at: www.ats.rs

Акредитација додељена

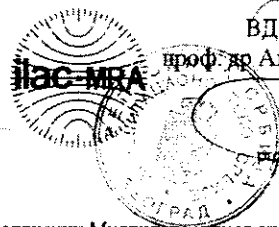
Date of issue

04.12.2020.

Акредитација важи до

Date of expiry

03.12.2024.

ВД ДИРЕКТОРА

проф. др Ацо Јанићјевић

Acting Director

Dr. Aco Janićjević, PhD

Акредитационо тело Србије је потписник Мултилатералног споразума о признавању еквивалентности система акредитације Европске организације за акредитацију (EA MLA) и ILAC MRA споразума у овој области. / ATS is a signatory of the EA MLA and ILAC MRA in this field.

**АКРЕДИТАЦИОНО
ТЕЛО
СРБИЈЕ**Акредитациони број / *Accreditation No.*
01-257Датум прве акредитације /
Date of initial accreditation: **03.12.2008.**Ознака предмета / *Id. No.*
2-01-326Важи од / *Valid from***14.11.2023.**Заменио: Обим од / *Replaces Scope from*
14.02.2023.**ОБИМ АКРЕДИТАЦИЈЕ***Scope of Accreditation*Акредитовано тело за оцењивање усаглашености / *Accredited conformity assessment body*

Институт за безбедност и превентивни инжењеринг ДОО Нови Сад

Лабораторија

Нови Сад, Војводе Шупљикца 48

Стандард / *Standard:***SRPS ISO/IEC 17025:2017***(ISO/IEC 17025:2017)***Скраћени обим акредитације / *Short description of the scope***

- физичка и хемијска испитивања ваздуха (отпадни гас, амбијентални ваздух, ваздух радне средине) / *physical and chemical testing of air (stack emission, ambient air, environmental air);*
- испитивања параметара радне средине (осветљеност, микроклиматски параметри) / *testing of working environment parameters (lighting intensity, microclimate parameters);*
- физичка и хемијска испитивања вода (отпадна и подземна вода) / *physical and chemical testing of water (waste water and underground water);*
- испитивања буке у животној средини и радној околини, вибрације (хумане вибрације) и испитивања нивоа звучне снаге и нивоа звучног притиска извора буке / *noise testing in living and working environment, vibrations (human body vibration exposure) and testing of sound power levels and sound pressure levels of noise sources;*
- узорковање ваздуха (отпадни гас) и вода (подземна вода и отпадне воде) / *sampling of air (stack emission) and water (underground water and waste water).*

Акредитациони број/
Accreditation No. 01-257

Важи од / Valid from: 14.11.2023.

Заменаје Обим од / Replaces Scope dated: 14.02.2023.

<p>Место испитивања: на терену *, у лабораторији **, на терену и у лабораторији (Лабораторија на адреси Војводе Шућуљца 48, Нови Сад)</p> <p>Физичка и хемијска испитивања ваздуха – амбијентални ваздух и радна околина</p> <p>Физичка испитивања параметара радне средине (микроклиматски параметри и осветљеност)</p>				
Р. Б.	Предмет испитивања материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења/ лимит детекције/ лимит квантификације (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Ваздух Амбијентални ваздух	Одређивање концентрације амонјака (спектрофотометријски)	3 µg/m ³ до 700 µg/m ³	DM/L2-02
		Одређивање концентрације водоник-сулфида (спектрофотометријски)	2 µg/m ³ до 3800 µg/m ³	DM/L2-04
		Одређивање концентрације органских једињења у амбијенталном ваздуху (GC-FID)	Бензен: 0,5 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ Толуен: 13 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ Ксилоли (укупни): 5 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ Стирен: 0,3 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ 1,2-Дихлоретан: 0,2 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ Трихлоретен: 0,3 µg/m ³ до 2000 µg/m ³ Тетрахлоретен: 0,8 µg/m ³ до 2000 µg/m ³	DM/L2-07
		Одређивање укупних таложних материја у аероседименту (гравиметријски)	од 14 µg/m ² /дан	DM/L2-10
		Одређивање масене концентрације укупних суспендованих честица (гравиметријски)	8 µg/m ³ до 750 µg/m ³	DM/L2-11
		Одређивање чађи (рефлектометријски)	10 µg/m ³ до 1000 µg/m ³	DM/L2-13
		Одређивање концентрације азот-диоксида (спектрофотометријски)	3 µg/m ³ до 150 µg/m ³	DM/L2-16
		Квалитет ваздуха – Одређивање масене концентрације сумпор-диоксида у ваздуху амбијента (спектрофотометријска метода са торинаом)	5 µg/m ³ до 150 µg/m ³	SRPS ISO 4221:1997
		Узорковање и испитивање PM10 честица из ваздуха животне средине	2 µg/m ³ до 200 µg/m ³	SRPS EN 12341:2015

ATC-IP15-002

Издање/Измена: 5/0

Датум: 10.07.2023.

Страна: 6/12

Prilog 3: Lokacija naselja

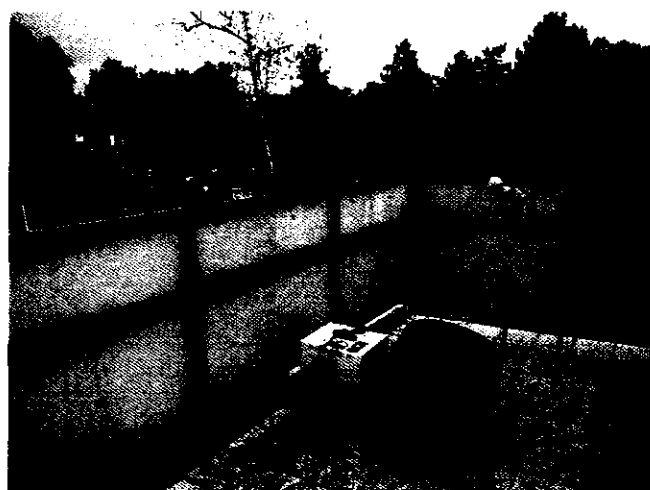

Prilog 4: Situacioni plan sa položajem mernih mesta

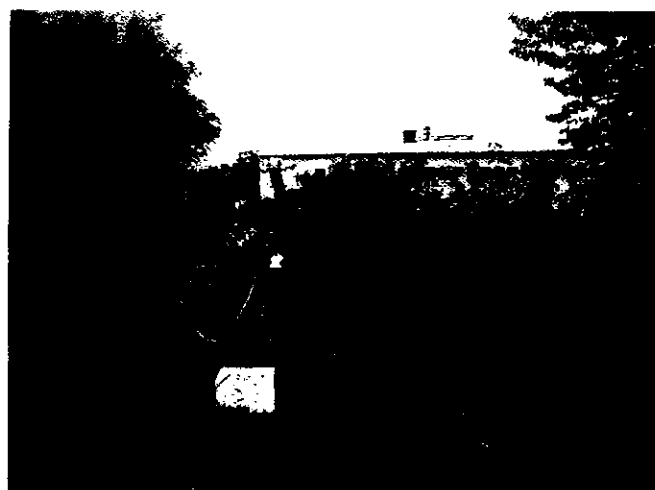

Prilog 5: Fotografije mernih mesta

MM1:

MM2:

Prilog 6: Zapisnici sa uzorkovanja ambijentalnog vazduha

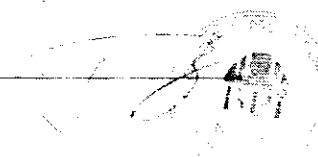

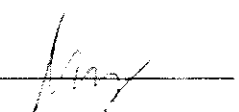
INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING doo
Laboratorija

ZAPISNIK SA UZORKOVANJA AMBIJENTALNOG VAZDUHA		Radni nalog br. 1636/NS
Naziv korisnika	OPŠTINA TEMERIN	
Adresa korisnika	Novosadska 326, Temerin	
Odgovorni ispitivač:	Srđan Tucić	
Predstavnik korisnika:	<i>Gabriela Peze Mlinarski</i>	
Datum uzorkovanja	27.06.2024. - 03.07.2024. godine	
Ispitivani parametri:	SO ₂ , NO _x , Čad, Benzen, Toluen, Stiren	
Korišteni merni uređaji:	Uzorkivač vazduha ASVCo ser.br. 3G-03	
Primenjene metode:	SRPS ISO 4221:1997, DM L2-16, DM L2-13 i DM L2-07	

Mesto mesta: MMI - Temerin, Kulturni centar „Lukijan Mušicki“, Novosadska 324, 1 sprat, balkon			
Datum: 27.06.2024.	Datum: 28.06.2024.	Datum: 29.06.2024.	Datum: 30.06.2024.
Oznaka uzorka: 1636NS24A01,08,15,22	Oznaka uzorka: 1636NS24A02,09,16,23	Oznaka uzorka: 1636NS24A03,10,17,24	Oznaka uzorka: 1636NS24A04,11,18,25
Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS
Mesto mesta: MMI - Temerin, Kulturni centar „Lukijan Mušicki“, Novosadska 324, 1 sprat, balkon			
Datum: 01.07.2024.	Datum: 02.07.2024.	Datum: 03.07.2024.	Datum:
Oznaka uzorka: 1636NS24A05,12,19,26	Oznaka uzorka: 1636NS24A06,13,20,27	Oznaka uzorka: 1636NS24A07,14,21,28	Oznaka uzorka:
Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar: SO ₂ , NO _x , Čad, BTS	Ispitivani parametar:
Mesto mesta:			
Datum:	Datum:	Datum:	Datum:
Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:
Ispitivani parametar:	Ispitivani parametar:	Ispitivani parametar:	Ispitivani parametar:

Napomene dati na poslednji lista

Ispitivač:

Predstavnik korisnika:

ZAPISNIK SA UZORKOVANJA AMBIJENTALNOG VAZDUHA	Radni nalog br. 1636/NS
Naziv korisnika	OPŠTINA TEMERIN
Adresa korisnika	Novosadska 326, Temerin
Odgovorni ispitivač:	Srdan Tucić
Predstavnik korisnika:	GABRIELA PETE MILOVSKI
Datum uzorkovanja	27.06.2024. – 03.07.2024. godine
Ispitivani parametri:	SO ₂ , NO ₂ , Čad, Benzen, Toluen, Stiren, Amonijak (NH ₃)
Korišteni merni uređaji:	Uzorkivač vazduha ASVCo ser.br. 3G-04
Primenjene metode:	SRPS ISO 4221:1997, DM/L2-16, DM/L2-13, DM/L2-07 i DM/L2-02

Merno mesto MM2 - TEMERIN, STAMBENA ZONA, ADRESA MIHAILA PUPILA br. 47, PRIVATAN POSEB (DVOJSTO)			
Datum: 27.06.2024.	Datum: 28.06.2024.	Datum: 29.06.2024.	Datum: 30.06.2024.
Oznaka uzorka: 1636NS24A29,36,43,50,57	Oznaka uzorka: 1636NS24A30,37,44,51,58	Oznaka uzorka: 1636NS24A31,38,45,52,59	Oznaka uzorka: 1636NS24A32,39,46,53,60
Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃
Merno mesto MM2 - TEMERIN, STAMBENA ZONA, ADRESA MIHAILA PUPILA br. 47, PRIVATAN POSEB (DVOJSTO)			
Datum: 01.07.2024.	Datum: 02.07.2024.	Datum: 03.07.2024.	Datum:
Oznaka uzorka: 1636NS24A33,40,47,54,61	Oznaka uzorka: 1636NS24A34,41,48,55,62	Oznaka uzorka: 1636NS24A35,42,49,56,63	Oznaka uzorka:
Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar SO ₂ , NO ₂ , Čad, BTS, NH ₃	Ispitivani parametar
Merno mesto			
Datum:	Datum:	Datum:	Datum:
Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:	Oznaka uzorka:
Ispitivani parametar	Ispitivani parametar	Ispitivani parametar	Ispitivani parametar

Napomene dati na poledini lista.

Ispitivač:

Predstavnik korisnika:

(Handwritten signature)

KRAJ IZVEŠTAJA.